

SÈRIE 4

OPCIÓ A

Pregunta 1

- La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir -si ho fa bé- els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - Saber veure que el que destaca Cervantes del *Tirant* és el component realista.
 - Saber veure la importància d'aquest component en el marc de la novel·la del segle XV.
 - Exemplificar-lo en fragments de la novel·la. No cal que siguin els més significatius. Cal que hi hagi, però, aquesta exemplificació.
- Guia de puntuació:
 - Mig punt per saber veure la idea de Cervantes.
 - Un punt per saber demostrar la importància del realisme en la novel·la, en relació amb la literatura del seu temps.
 - Un punt i mig per a una exemplificació correcta en els fragments llegits. Si no hi ha cap referència a fragments concrets, la nota no pot ser mai superior a un punt i mig. I això suposant que la resta estigui prou bé.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

- La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - Si els dos trets seleccionats són realment característics. El corrector ja té prou criteri per a jutjar-ho. En qualsevol cas, sempre han de ser elements que permetin enllaçar amb la novel·la modernista. Si no, senyal que la tria és inadequada. Ara bé: tant pot ser el llenguatge, el tipus de personatges, l'espai, el component simbòlic o fins i tot coses més concretes com un determinat espai simbòlic (la catedral o la contraposició entre món exterior i món interior, per exemple). La tria ha d'anar ben dirigida, però no cal ser molt estrictes en el fet d'haver triat un aspecte que no ens sembli prou important.
 - Cal destacar els dos elements, però també explicar-los mínimament.
 - Hem d'acceptar, però, que les explicacions siguin una mica sintètiques. Aquest cop no es tracta de desenvolupar cap tema.

- Guia de puntuació:
 - Un punt per a cada un dels dos elements. Per esmentar-lo i per explicar-lo mínimament.
 - Cap punt si no se selecciona un element adequat o no permet la connexió amb la narrativa modernista. Encara que després estigui ben exemplificat i se'n pugui salvar alguna cosa. No és una pregunta per a gaires mitjos punts. No cal avaluar amb gaires matisos. O està bé o està malament.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

- Tres punts per a l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir -si ho fa bé- els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - El desig i el convit. El convit al vianant a iniciar el viatge, cosa que lliga amb el fet que el poema sigui el primer del llibre i que el recull tingui caràcter unitari.
 - La interpretació del paper del vianant, el qual, com a lector, és qui acompanya el jo poètic en el viatge a través del llibre.
 - La suggestió dels elements amorosos i eròtics que després caracteritzaran el llibre. Veure'ls una mica en detall.
 - La comparació i la imatge com a recursos per a la creació del món del sentiment amorós. Això pot dur a interpretacions diferents. Tampoc no cal ser excessivament exigents, mentre no hi hagi error flagrants. Pensem, però, que en el fons Salvat està justificant tota una poètica, la qual va més enllà de la qüestió purament amorosa.
 - Referències a la mètrica. No són imprescindibles, però.
 - Guia de puntuació:
 - Mig punt per saber situar bé el poema en la història del llibre.
 - Un punt per interpretar de manera prou convincent la invitació al vianant.
 - Un punt per a la qüestió de l'amor i l'erotisme.
 - Mig punt per intentar una interpretació mínimament coherent del joc de creació artificial a través de les imatges i les comparacions.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

- Dos punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.
 - Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per a analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext. En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.
 - L'altre punt seria més pròpiament per a la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.
 - No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. La indicació només és una pauta. El corrector ha de ser prou hàbil com per a avaluar de manera global entre zero i dos punts.

OPCIÓ B

Pregunta 1

- La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir -si ho fa bé- els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - La capacitat d'argumentació, de saber desenvolupar correctament un assumpte.
 - Guimerà en el teatre català del XIX. Alguna referència per a situar-lo com a principal dramaturg del moment.
 - *Terra baixa* i l'evolució cap a un teatre en clau realista. L'obra és el punt culminant de la trajectòria guimeraniana i del teatre vuitcentista.
 - Obra tardana. El 1897 la modernitat era una altra (simbolisme, teatre d'idees, etc.)
- Guia de puntuació:
 - En aquesta pregunta és especialment difícil establir una guia de puntuació gaire pautaada perquè l'argumentació es pot enfocar des de perspectives diferents. En qualsevol cas, almenys un punt hauria de valorar la capacitat de l'alumne/a a l'hora de plantejar i desenvolupar una argumentació d'aquestes característiques.
 - Un punt per a una bona localització de l'obra en el context del teatre del XIX.
 - Un punt per a un bon plantejament de la qüestió de les limitacions de l'obra respecte als corrents teatrals més moderns del moment.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

- La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - Que es destaquí convenientment l'ús que March fa del decasíl·lab i concretament del decasíl·lab amb cesura a la quarta síl·laba.
 - La preferència per l'estrofa de vuit versos.
 - El tipus de rima que aquesta preferència comporta.
 - L'ús de la tornada final.
 - La connexió amb la tradició poètica medieval.
- Guia de puntuació:
 - Un punt per la caracterització de mètrica i ritme.
 - Un punt per a l'anàlisi de la connexió d'aquests elements amb la tradició poètica del moment.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

- Tres punts per a l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir -si ho fa bé- els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - La caracterització de la figura de don Toni. El text permet destriar força trets significatius del personatge (escepticisme, voluntat de perpetuar l'obra, vitalisme, etc.)
 - El paper del narrador i la importància de la seva perspectiva a l'hora de la caracterització de don Toni. Aquest tret serveix per il·lustrar mínimament tot el joc de perspectiva narrativa del llibre, sobre el qual caldria fer algun esment.
 - La concepció de la literatura que es pot deduir de tot plegat. Cal interpretar, en aquest sentit, la referència a l'esforç per perpetuar l'obra i la importància d'aquest esforç al llarg de la novel·la. Tampoc no cal exigir, és clar, una especial capacitat d'interpretació.
- Guia de puntuació:
 - Dos punts per a una correcta caracterització de don Toni.
 - Un punt per saber delimitar convenientment la perspectiva del narrador i la importància d'aquesta perspectiva en el text i en la novel·la.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

- Dos punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.
 - Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per a analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext. En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.
 - L'altre punt seria més pròpiament per a la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.
 - No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. La indicació només és una pauta. El corrector ha de ser prou hàbil com per a avaluar de manera global entre zero i dos punts.

BAREM GRAMATICAL

Respecte al nivell de correcció lingüística i la possibilitat de poder abaixar fins a un punt la nota final:

- Cal recordar, abans que res, que disposem d'aquesta possibilitat. En les caselles on s'indica la puntuació de cada pregunta cal afegir si restem un punt o mig punt per qüestions gramaticals.
- Les errades poden ser de qualsevol tipus: ortografia, sintaxi, etc. Els problemes d'expressió, però que no siguin estrictament gramaticals no els tindrem en compte ara sinó en l'avaluació de cada una de les preguntes.
- Descomptarem un punt si en l'examen hi ha errades gramaticals greus i reiterades (b/v, h, frases sense cap mena de coherència gramatical, barbarismes flagrants, greus problemes de puntuació, etc.)
- Descomptarem mig punt si hi ha algunes errades greus (quatre o cinc) o bé si hi ha errades reiterades però no tan greus (accents, dièresis, problemes de puntuació que són evidents però no fan mal als ulls, construccions dubtoses, determinats errors en l'ús del relatiu, errors amb els pronoms febles, etc.) Òbviament, descomptarem un punt si coincideixen ambdues coses: les quatre o cinc errades greus i les errades lleus reiterades.
- No cal que descomptem res si s'escapa alguna errada greu -els lapsus s'han de perdonar- o algunes errades lleus no reiterades.

Cal tenir en compte també que en casos extraordinàriament extrems -aquells que no hi ha per on agafar-los i que gramaticalment són pràcticament incorregibles- es descomptaran dos punts.